

(C-2-2-44)

յանձն առին իրենք, անձնուիրաբար աւանդել մի քանի դասախօսութիւններ, Ձինեալ լաւ ծրագրով մը գործի սկսան, խել մը քննարկեցին իրենց թիւով վարժարաններէն ներս, այլ միայն գործնական և բարոյական կրթութիւն մը տալու աշխատելով: Արդիւնքը գոհացուցիչ եղաւ, տղայք քիչ ժամանակի մէջ զգալի յառաջդիմութիւններ ցոյց տուին: Ամեն ոք գոհ էր, Հոգաբարձութիւն, ծնողք, և այլն:

Մտքերնուդ անգամ չէր անցնէր անշուշտ, թէ այս վիճակ երկար տևեց, եւ իրաւունք ունիք:

Միշտ կը գտնուէին անձինք, որք ամեն յառաջդիմութեան, իրենց պարտք մը կը համարէին կարծես, խոչնդոտ չի նիլ, կան նաև անձինք, որոց պայտօնն է թաղային խնդիրներ յուզել, խնդիրներ որոց հասցուցած փաստը միշտ վարժարանը կը տու ժեն: Ճակատագրական է այս:

Թ... Թաղի վարժարանը ասկից չէին կրնար խուսափիլ: Քիչ ատենէն սկսան, Հոգաբարձութեան դէմ մի քանի խրախուսներ, Անձնական խնդիրներ, հին ատելութիւններ ի հրապարակ դրուեցան: Այլ Հոգաբարձութիւնը սոցա և ոչ մէկուն ակննջ կը կախէր: Ի՞նչ փոյթ իրեն, միթէ իր պարտականութիւնը և արեւին իսկ չէ՞ր կատարել խղճի մտօք: Ի՞նչ թերութիւն կարելի էր գտնել իր վրայ: Միթէ կարելի՞ էր, որ մի քանի անձանց անձնական խնդիրներու համար ունեցած բողոքներն ինկատի առնուէր:

Անփորձ անձինք, որք չէին գիտեր թէ մեր վարժարանաց ընդհանուր շահերը, շատ անգամներ կը զոհուին մասնաւոր շահերու:

Հոգաբարձութիւնը տապալեցաւ:

Եւ վարժարանները նորէն ստացան իւրեանց նախկին անբարեկարգ վիճակը:

Ուրեմն կը տեսնեք թէ՛ մեր արդի սերնդեան դաստիարակութեան անգոհացուցիչ վիճակին պատճառը, միայն կարող Հոգաբարձութիւններ չունենալն է:

Ուրիշ տեղ պէտք է փնտռել այս պատճառը:

30 մայիս 1892

ՆԱ

ԲԵՍԻՄԼԻ ԼՈՒՂԻԹԻՆ 3ինճի ճիգի նէշը օրունմուչ օրուպ էլտէն 10 բարա ֆիեաթլա սաթըլմագտա տըր:

ՄԻՒԲԵՄԵԼ ԳՍՄՈՒՍՈՒ ՕՍՄԱՆԻՆ 3ինճի վէ ճընճը ճիւղէրի հալի օլան նիւսնէ տախի նէշը իտլիկ 10 բարաեա ֆիեաթլա օլունմագտա տըր:

ՍԱՐԻԱՖԻՅԵՆ

ԳԱԼԱՅԱՊ ՊՅՐԱՍԱՐ

1892 Յունիս 2, սաաթ 2 1/2

Էոհ. Սա. միւսկտտէլէ. սէրի Տ	
Տիւն աղչամ գափանտը.	22 18 1/2
Պու սապահ աշըլտը.	22 20
Տիւն էն երեքէք ֆիեաթ	22 25
Տիւն էն աշաղը ֆիեաթ.	22 18
Սէրի Ա. Ի. Լ.	50 50
Պ.	28 1/8
Ս.	20 43
Թահլիլաթը Օսմանիյէ.	83 30
Էն երեքէք ֆիեաթ.	83 37
Էն աշաղը ֆիեաթ.	83 25
Թասֆիյէ.	17 20
Շըմէնտֆէր. Փր.	85 5/8
Օպիկսիսիթ Թրամ. գ. ք. Ֆր.	500
Իսթիլանճ 8 կիւնէ. Լ. Օ.	325
Ա.	600
Գոնօլիտ Բէրբու.	

Օսմանիյէ. Բէրբու
Շըմէնտֆէր. Տէրբու

ԱԳՍԻՍԻԱՐ

Իսթիլաթլ Կուսկաթը. Ի. Լ.	4 35
Սոսթիլէ ժէնէրալ.	4 22
Օթ. շանէ է վալէօր.	4 20
Գրէտի ժէնէրալ օթ օմ. Լ. Օ.	7 35
Թրամիլայ.	5 72
Բէթի. Գ. ք.	16 23

ԵՆԻՆԱՆ ՖՅՏՈՒԱՐԷ

Իսթիլաթլ 5% Փր.	417
4%	410
Պանգ նապիօնալ.	418
Լօրիօմ.	100

ԱԲԵԼ ԶԻՆԱԹԼԱՐԷ

Օսմ. վր. 100 զշ. տան Զ. Փր.	
Սիմ մէճիտիյէ.	108 2
Մէթալի.	97 30
Պէշիք.	102
Ալթըր.	102 20
Ինկիլիշ լիւրաթ.	110 5
Ֆրանսաթ.	87 20
Զօլ.	89 25
Գարպոն գաւիթէսի.	8 77

ԳԱՄՊԻՍ

Լօնտրա.	109 10
Փարիս.	23 7 1/2
Ֆրանք.	
Ֆիօրէն.	10 85
Մարգ.	

ԵՐԳԱՐԱՆ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

Ազգային կատակերգակ և անուանի դերասան, հանգուցալ Գ. Հ. Ռոյտունի, Թ. Աճէմեանի, Թ. Նալեանի և այլոց կողմանէ յորինուած թատերական զուարճալի երգերու և պարերգերու սոյն հատընտիր հաւաքածոյն, որ կը պարու-

նակէ ի մէջ այլոց բարեկիչատակ Արմենակ Հայկունիի հայերէն լեզուաւ գրած Երկնային Վիճակի զուարճալի ասացուածքներն, կը վաճառուի 3 դահեկանի:

ՃԱՆՅՈՒՄԷՆԻ ՄԵՇՀՈՒՐ

ՀԱՆՐԻ

ՓԵՐԱՆՁԻՆԻ

Էրմէնի իւլ հուրուֆ վէ թիւրքիւ իւլ իպարէ իշպու ճալիպը տիգգաթ բոման պիր չօգ քէսիմէրի հալի օլաւազ պու սէֆա, Պ. Ճ. Արամեան մաթ պատարնտա Նէֆիս սուրէթտէ թապ օլունմուչ օլուպ, հէր քիթապը տիւք քեանլարնտա 10ար զըշ. ֆիեաթլա ֆիթուլթ օլունմագտա տըր:

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖԷՆՏԻ ԳԱՍՍՊԵԱՆ

Դասապեան էֆ. բէք գօյալըզ վէ մէհարէթ իւլ դրէ տիլ չէքմէքտէ, չիւրիւք տիլլէրի տօլտուրմագտա, վէ կէրէք թէքմիլ օլաւազ, վէ կէրէք պիր գաշ բարպատան իպարէթ օլտուրու հալտէ, վէ հաթթա պազը տիլլէրի քէօքէրի չըգմաթը պուլունտուղու թապտիթտէ, կիւզէլ կիւզէլ տիլլէր եարըզ վազ իթմէքտէ, վէ սալլանմաեա պաշաւեան տիլլէրի գալիլէտիթմէքտէ, վէ տիլ աղըրլարնտա վէ նէֆէն գօգուլաւընը քէսմէքտէ տիր:

Էֆէնտի միւմալիէյի Թիթանպօլտա Բարմազ դարուտա Պալմաճուլարտա վազը ճաքիլ էֆ. խանընտա Ա Նիւմէթօլու օտաւտա պուլունարագ, միւրաճաթ իտէն զաթլարը մէմուլն իտէճէկիլի իւան ու պէեան իլլէմէքտէ տիր:

Թօն օթէլէ, - տէտի Ֆրանսըզ:

— Ագճէնէ իճթիւնաճընըզ վաթ մը տըր: - տէտի Մ. Հարրիս:

— Խայր էֆէնտիմ, պու կիւն լիւզումու եօգ տուր լաքին, Մընուլէր իրթէսի պիթթապի կէլիպ թաճիլլիք վիւճէկիլտիր, - տէտի Ֆրանսըզ:

Պատէհու Մ. Հարրիս Ֆրանսըզիս էլինի ուզաթըզ վէտալաշարագ ալըլտըլար:

Ֆրանսըզ Մ. Հարրիստէն պլըլտըգտան սօնրա, Ֆիլթ սթրիթ նամ սօգաղա գատար երիւրեւէրէք ինտի, օրատա ուղարակըզ պիր արապաեա պիլտի, վէ հէր նէ գատար օլ տաւըզ անա գատար ինկիլիճէ պիլմէզ կիպի պիր թարիգ թուլմուչ իտի իսէտէ, արապաճընա էն զիեատէ ֆասիհ պիր ինկիլիճէ իլէ սէօլլէեքէք:

— Պէնի, Օլտ Կրավէլ լանտա վազը ուսթա վանտըթօնուն մէյլաւնէսիլէ կէթիլըմէլիսիւնիպ, - տէտի:

Արապաճըն էօլլէ պիր սիւսիւ վէ հալու թափըլտա քիպարըզ պուլունմագտէ օլան ատէմին, կէրչի էօլլէ պիր ատի մէյլաւնէնէ կիթմէք իսթմէմէսիստէն տօլանը տիւլարը թէնաճիւկ օլտու իսէտէ, քէնտի վազիթէսի իսարիճիլտէ օլտուլունտան, հիշ պիր չէյ սէօլլէմէքսիլին իթաթթ պիր լէ, պէլիլիլի երիւրեւէրէք Լօնտրա քէօլլիսիւնէն տօլլու ինտի, սօլա տէնտիւ, տօգլար արապընտան կէչտի, պատէհու Սէն Թոթթ սթրիթ իթթաթազ կիթտի, վէ նիհանէթ մէգըլըր մէյլաւնէնի

պուլուպ մէրգուլուն ինտիրտի:

Հիքեաթէմիլի օգուեան գաթ լար տէրիսթըր իթմէլի տիրէր քի, մատամիանօ, օլ Բալֆ նամ չօճուղուն վալիտէսի իրլանտալը կէնճ գատընը պաւըլտըգտան սօնրա, Վիլթօն նամ պիր ատէմ մաարիթէթիլէ, կիճէլէն պիր արապաեա վազ պիրլէ տէնիլէ արմաեա կէօնտէրտիլիտէ, Վիլթօն իլէ արապաճը, պիլարէնի տէնիլէ արմաթըգտան սարֆը նազար իլէ պիր քէօլլէտէ պըրագ մըլար, վէ մէգըլըր մէյլաւնէտէ պիրէք գատէհ ճին իշիլլէր իտի: Ֆրանսըզ արապատան ինկալտէ մէգըլըր մէյլաւնէնէ կիրտիլինտէ, եալընըզ պիր ատէմ պուլունմագտէ իտի, վէ մէրգուլուն, ուսթա վանտըթօնուն գուրուլուպ օթուրմագտէ օլտուղուն տէթիւ կեանքն թա եազընընտա օթուրուպ պէքէմէքտէ իտի:

Վէ պու ատէմտէ պաշաթար օլմաեալ, իլլա չիմտիեա գատար չօգ տէֆա զիքիլի կէչտիլիլիլիլ Ծօքիլիլ իտի:

Ծօքիլիլ, մէրգուլուն Ֆրանսըզըն գաւուտան իշէրու կիրտիլիլիլ կէօլլէնէ, ուղարակըզ անաղա գալըտը, վէ մէրգուլուն իսթթապէն:

— Էյ էֆէնտի, նէ՛ եարտընըզ պազալմ, - տէտի եապաճաճըզ սէօլլէեքէք:

Շիւտիլէ տէկին օլ ֆարիստէն իպոսէթէն Նիուկէյթ հապսաւնէսիլ կէզմէք նիլնէթիլլէ Լօնտրաեա կէլիլիլ պիր Ֆրանսըզ հէթիլտիր զանն օլունան ատէմի

սաեիր պիր քիմէն օլմաեալ, լ'օմ կիր քէնտիսի օլտուղունտան, Ծօքիլիլ սիւսիլնէ գաւըլըզ պաշընը սալլաեարագ:

— Խայր, խայր, մէրգուլուն օրատան ալըլըզ գաւըլմագլըզ միւմէրն օլմաեաճաթ տըր, - տէտի:

— Միւմէրն օլմաեաճաթ մը տըր, - տէտի Ծօքիլիլ:

— Խայր, միւմէրն օլմաեաճաթ տըր, մահլիլ մէրգուլուն պէն հէր թարաֆընը կէզիպ կէօլտէն կէչէրտիլ. վէ էն զիեատէ շայեանը թէսիլլիլ շուրաթ տըր քի, կարտիլլէր իլինտէ պիլտէն պիր նէֆէր պիլէ պուլունմագտա տէ. կիլտիր, տիմէք տիր քի անը գաւըլմագլըզ իլին տիլլիլիլ պիլհիլիլ եօրմագլըզ պիլէ պօշ պիր չէյ տիր. . . - տէտի լ'օմ կիր, եանի եարթմ սաթթ էֆվէլիլ Ֆրանսըզ հէքիլմ:

— Տիմէք տիր քի ճօն Գօլտէնի տախի ասաճաթար տըր, էօլլէ՛ մի, - տէտի Ծօքիլիլ իլլաթըն էսէֆի աղիլ իտէքէք:

— Խայր, ճօն Գօլտէն ասըլմաեաճաթ տըր, - տէտի լ'օմ կիր:

— Նէ՛ տիմէք տիր, մէկէրչի միւմէրիլիլնէ հիւքմ ու գաւարը վիլիլլէնէնէք մի տիր, - տէտի Ծօքիլիլ:

— Էֆվէթ, հիւքմ ու գաւարը վիլիլլէնէք տիր, - տէտի լ'օմ կիր:

— Մատամ քի էօլլէ տիր, նա՞ ոլլ օլունպտա ասըլմաեաճաթ տըր, նա՞ ոլլ օլունպտա գուրթարապիլլէնէքսիլիլ տիր, - տէտի Ծօքիլիլ: — Սօնրա անարաթըն, - տէտի

լ'օմ կիր թէլաշըզ պիր սուրէթտէ սէօլլէեքէք:

— Բէ՛ք ալեա՛ լաքին, էֆէնտի, պէնտէնիլիլ պուլաւտա պէքէթտիրմէքտէ՞ն միւրաւտընը նէ տիր, - տէտի Ծօքիլիլ:

— Չիւնքի ապպէ Սամուլէլ պուլաեա կէլէճէք տիր, - տէտի լ'օմ կիր:

— Նէ՛ վաղըթ, - տէտի Ծօքիլիլ: — Պու սապահքի արլան ատէմին ճէնապէսի տէֆիլիտէն սօնրա, - տէտի լ'օմ կիր:

Մէրգուլուն պուլունարը սէօլլէտիլլէր վաղըթտա բէք եալաշ սէօլլէտիլլէ պաշալ, մէյլաւնէնէ ուսթա վանտըթօն իսթալարագ թէյմըզ զազէթաթ օգուլմագտա օլտուղունտան, պիր լուղէթ պիլէ իլիտէմէտի:

— Վէ անտէնտէ գաթիլ նազար, ճէլլատա պաշը Գալըթաֆ պու ճիվարտա իլաւնէթ իլլէմէքտէ իմիլ տիր, - տէտի լ'օմ կիր:

Գալըթաֆ իսթիլի իլիտիլնէ Ծօքիլիլ իլլէրիլտէ պիր իւրքիլիլ էսէրի հասըլ օլմաեա պաշաթըզ հալտէ:

— Էֆվէթ, մէրգուլուն Ուիլլիլ սգուարտա իլաւնէթ իթմէքտէ տիր, - տէտի:

— Վէ զանն իտէրիլ քի, մուսավիլիլիլտէն օլան ժէֆֆէրիտէ Բարմիլիլթըն սթրիթտէ օթուրմագտա տըր, - տէտի լ'օմ կիր: — Էֆվէթ, էօլլէ տիր, - տէտի Ծօքիլիլ:

Ծօքիլիլ ճիլլիլնէ սիւքիլիլ իլլաթէ տուրտուղտան սօնրա լազըրտընա տէվաթ պիլլէ: